

כט באר הגולה

א מְנַחֵם מִן ב שֵׁם
וְיִרְרָשׁ הַרְיָף וְיִאֱשֹׁשׁ
בְּשֵׁם הַחֲסִידוֹת.
ג רַמְבַּ"ם בְּפָקֶךְ ג
מֵהַלְכוֹת צִיצִית ד סָבָה
מב.

שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה

וְגַם הָיוּ יְצִירָתוֹ עֵץ בְּאֵר הַיִּטָּב. וְהָיוּ שְׂפָתָיו דְּאֵי בִרְכָה הָיוּ לֹא יִבְרָךְ, כֵּן
 חֶבֶד בֶּן לֹא מַעֲלֵת מְמִירָה, וְהִבְרִיךְ יוֹדֵף מִיָּמִין תֵּרֵם חֶבֶד דְּמֹה בְּכֶן, דְּאֵי
 מִשּׁוֹם בִּרְכָה לֹא מִשְׁתָּהוּ, אֵם נִשְׁמֵי לֹא נִסְטֹר וּמִבְרַכְתָּ אֵם כֵּן הָיוּ הָיוּ בִּרְכָה
 עֵץ שֶׁם, וְהִבְרִיךְ בְּנֹתֵי, רַעַן שְׂמֵרָה מִיָּמִין לֹא חֶבֶד בְּכִלְמֵי אֲבִיחֵי לֹא
 שְׂרָא רַחֲמָנָא אֵלֶּה בְּמִקּוֹם מַצְרֵה, לָכֵן מִקּוֹם וְאִתְדִינְגֻט אֵף עַל גִּב דְּחִזְקִים
 סִפְקָא מִלִּל מִקּוֹם כְּלֵאִים, אִסּוּר, וְלָכֵן אִסְפֵּל לְהִקֵּי בְרַחֲמָא דְּבִיבְרָא לְהֵי דְּסִין
 בְּצִיחֵי חֵיב לַעֲשׂוֹת לָכֵן שֶׁל מִתּוֹ, מִלִּל מִקּוֹם בְּמִסְטֵרִים וְאִתְדִינְגֻט אֵין לְהִסְטִיל
 אִסְפֵּל לָכֵן בְּבִינָה שְׁמֹרֶה הִזְדַּיִל רַחֲמֵי רַחֲמֵי, דְּחִזְקֵל כֵּן הִוְחִירָה עַל שֶׁם.
 תִּרְאֶה דְּאֵף אֵם נִמְסֵר שְׂהֹרֵה בִּרְכָה מִלִּל מִקּוֹם לֹא אִמְעִיט בְּאִסּוּר כְּלֵאִים, דְּאֵה
 גַּם נִשְׁמֵי חִזְקִים, וְאֵם כֵּן שְׁפִיר שֶׁהָיוּ טַמְכָּא שְׂאֵנֵי רַחֲמֵי לְבִילֵה דְּחִזְקֵה.
 וְעוֹד חֶבֶד שְׂמֵרָה אֲרִיִּה שֶׁם, דָּא הִבְרִיךְ הִוְחִיר סִפֵּק בִּת חִיבֵיב וְאִסּוּר לְהִסְטִיל
 כֵּה חִזְקֵל מִשּׁוֹם סִפֵּק כְּלֵאִים, אֵם אִסְפֵּל אֵם הָיוּ שֶׁל מִשְׁתָּהוּ אֵין לְהִסְטִיל
 עֵין בְּאֵר הַיִּטָּב. וְחֶבֶד בְּכִלְמֵי בִשְׁם סִפְרֵי יִרְאִים, לְהַלְבִּישׁ לְקִטְשׁ טִלְתָּ אִסּוּר

(ה) ועבדים. עין יד אהרן סימן טז: (ז) חובת גברא, פרוש, שאינו מחליק להק
לעצמו טלית כמו שכתוב סימן כד. ודע, דאין פסקתין גבי ציצית חובת גברא
ולא חובת גברא, ותדעוהו לקלא. חובת גברא לקלא לעצמי חובת מנא, שכל
זמן שאינו לובש השתיל אף על פי שיש לו ארבע גפנות פטורה מציצית, ולא
חובת גברא. שאנו חייב לקלות לו טלית כדי שיתקרב בציצית, רק אם יש לו
טלית מארבע גפנות ולקבוע או חב בציצית, עין סימן יט: (ג) אם הם יברכו.
ותמה אני יהיה דשמיטת יברך מהאי טעמא וגם אנהוי דניס למאן דצמר סקא
הוא, אלא למאן דצמר ביה כעין עמר הוא למה יברך. שרי גססת הודלה,
ועין מכלוש ולחם חמודות. ועין פסוק מן חזא משפילי מקום חש: עין סיקות
להחמיר כדי לברך אם נאמר ספק בטרות להקל: (ח) ציצית לחנני. דאף שחזק
מן שלשה עשר, אבל משלשה עשר ואחרי חב בציצית גדרול. ומה שכתב
לבן מטעמא דלעיל שאינו ראוי לביעור, עין שם: o ציצית לחנני.

בַּאֲזֹר הַלְכָה

לעגן שיהיה גרמא שמו בת ארבע בנפות, אבל אם בן נתיח מכרתי לומר
דמכרפנין ארץ ורחב של הבגד להודי לחיוב של השלילת קטן בעצית, ובאמת
אין וין זה כדור, ויש אמורים דבעינן כדי ראשו ורובו בין בארץ ובין ברחב,
עין בארצות החיים. ומכל מקום נראה לי, דאם השלילת קטן מתוקן בכל צד
שעבור אמה על אמה, כדאי נובל לסמוך ולקבץ עליו, ואם אף תמצוי לומר
שלא אמה צד אחד לשלילת לענין זה, הלא כמה אחוזים סתריין לעשור
אמה על אמה לכד הוא שעור בגד חתיב בעצית, לעשור אמה הוא ששה
טפחים ולא בעינן אמה שלטו. כתב הפר מגדלים, אם יש בהבגד כדי לכסות
ראשו ורובו אלא שחאה לבדש בזוי ואין יוצא בו לשוק עראי, וסתם בני אדם
יוצאין בו, לבית הסוכר תרתי בעינן, וכמו שפסק הסוד נטמא שבת חסון אפרסם
סוף דברי החסמים. ואפשר ארץ הכי נמי בעינגנו דאי ראי לברך על שלילת
הבגד דעתו אוליין, וצריך עיון. ולא כדור הוא פלא. ודנדאי לא תגה
הנה, דעתו שערין בכל אחד של דעתו, גם יוצא אפרסם בביתא, והוא יוצא בה
ארעי לשוק, אלא, והגדול יוצא בה. ואפשר דלשון הכ"ח בסימן זה, עין שם,
הביאו לספק זה, אבל באמת הכ"ח לא בן לזה, ויותר נראה לי, דמה שהביא
לו לספק זה משום שהוא כתב באשאל אפרסם וכו' הכ"ח אם הוא יוצא בה
קעקע, אף שאין בה ראשו ורובו של קטן ואין שום אדם יוצא בה, אפלו הכי
חתיב, ואוליין בת דירה ולא אמרינן בטלה דעתו, משום הכי מסתפק נמי
לחפם, כש' שאין בן לפי מה שזכרנו מתחלה אין שום ספק בזה דחייב:

א (א) חֵיב בְּצִיצִית. וּפְשׁוּט דִּכְבֹּל לְכַרְךָ גַּם בִּן עֲלִיתָן, אִךְ שִׁבְרֵךְ
אוֹתָן מִתְחַלֵּה בְּשִׁמּוּשׁ דִּינִי אוֹ יִבְשֵׁשׁ לְאַחֵר לְכֻדָּם: **(ב)** כְּסוּת
לֵילֵה. וְהִסְכָּרָא נֹתֵנָה לְרִבּוֹת כְּסוּת סוּמָא וּלְמַעַט כְּסוּת לִילֵה, ^(ג) מִשּׁוּם
דְּכְסוּת סוּמָא יֵשׁוּנוּ עַל כָּל כְּנָיִם בְּרֵאיהּ אֲצֵל אֲחֵרִים, אֲכָל כְּסוּת לִילֵה
אִינוּ בְּרֵאיהּ אֲצֵל אֲחֵרִים: **ב (ג)** שְׁהִזְמֵן גִּרְמָא. הִיא פְּלִילֵה לֹא
זֶמֶן צִיצִית הוּא, וְכָל מְצוֹת עֲשֵׂה שְׁהִזְמֵן גִּרְמָא נְשִׁים פְּטוּרוֹת מֵהֶם
^(א) אֲפֹלוּ מִדְּרַבְּנָן, ^(ב) דִּהֲקֵשֶׁה בַּל הַתּוֹרָה לְתַפְלִין דְּכֹתִיב בְּהוּ, לְמַעַן
תִּהְיֶה הַתּוֹרָה ה' בְּפִקֵּי, וְכִמּוֹ דְּפְטוּרֹת מִתְּפִלִּין דְּאִתְּקִישׁ לְתַלְמוּד הַתּוֹרָה
דְּכֹתִיב בְּהוּ, וְשִׁנְתָּם לְכַפֵּיךְ וְלֹא לְכֹתֻרֶיךָ, כִּן סְטוּרוֹת מִכָּל מְצוֹת עֲשֵׂה
שְׁהִזְמֵן גִּרְמָא, וְשִׁבְרֵיכִי לְפִינֵן בְּגוֹרֵה שׁוּה, לֵה לֵה מֵאֲשֶׁה, דְּכָל מְצוֹה
שְׁהֵאֲשֶׁה פְּטוּרָה גַּם הָעֵבֶד פְּטוּר: **(ד)** וְלִכְרֵךְ עֲלִיו. דְּאֵי מִי שְׁאִינוּ
מְצוֹה וְעוֹשֶׂה ^(א) יֵשׁ לוֹ שֶׁכֶּר, וְשִׁיךְ לוֹמֵר וְצוּנֵה, כִּינן שְׁהֵאֲנִישִׁים נְצִטוּ,
גַּם הֵם יֵשׁ לָהֶם שֶׁכֶּר: **(ה)** וְאִינוּ תוֹכֵת גִּבְרָא. בָּזָה ^(א) מִמַּרְץ לָמָּה
מִכְּרֹכוֹת הַנָּשִׁים עַל לֹלֶכְ דְּהוּא גַּם בִּן מְצוֹת עֲשֵׂה שְׁהִזְמֵן גִּרְמָא, וְתַרְץ
שְׁאִי הֵקָא שְׁאִינוּ תוֹכֵת גִּבְרָא, שְׁאֲפֹלוּ אִישׁ אֵין עֲלִיו חֵיב דְּאוֹרִיתָא
לְקוֹת שְׁלִיחַ בַּת אֲרַבֵּעַ כְּפָפוֹת, אֲלֵא אִם מִתְעַטֵּף חֵיב עֲשׂוֹת בִּן צִיצִית,
מֵה שְׁטִין כִּן לֹלֶכְ דְּבִי אִישׁ הוּא תוֹכֵת גִּבְרָא, וְהוּא תוֹכֵת הַתּוֹרָה.
^(א) וְדַע, ^(א) דְּאֵין פְּטִיקִין גְּבִי צִיצִית, תוֹכֵת גִּבְרָא וְלֹא תוֹכֵת גִּבְרָא, וְתוֹרִיתוֹ
לְקֵלָא, תוֹכֵת גִּבְרָא לְקֵלָא, לְמַעוֹת תוֹכֵת מְנָא, שְׂכָל זֶמֶן שְׁאִינוּ לֹבֵשׁ

שער המצות

א (א) ש"י: **ב** (ב) ברכות כ ע"ב: (ג) קדושין לד: (ד) מגן אברהם: (ה) ש"י: (ו) באר היטב: **ז** (ז) ורצות ה' שם התלפפות: (ח) באר היטב:

לוח עמוד היומי: יום ד ט תמוז תשסב יום ה יז סיון תשסז יום ו יט אייר תשמב יום ז כו ניסן תשמז יום א כ ניסן תשסב